

5.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

6.Ünite : Etkin Vatandaşlık
Konu : Bayrağımız ve İstiklal Marşı

Geçmiş dönemlerden günümüze kadar milletimiz birçok devlet kurmuştur. Milletimiz, kurulan devletlerin yönetimi altında bağımsız ve hür olarak yaşamıştır. Ülkemiz 19. yüzyılın sonlarına doğru düşman işgaline uğramış ve egemenliğini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının önderliğinde başlatılan Kurtuluş Savaşı'nda verdiğimiz milli mücadele ile düşmanları topraklarımızdan çıkardık. Bu süreçte ülkemizin yönetim şekli değişti. 23 Nisan 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) açıldı. 29 Ekim 1923 tarihinde ise Türkiye Cumhuriyeti Devleti kuruldu. Böylece devletimizin bağımsızlığı tüm dünyaya ilan edildi.

Egemenlik, hakim olma ve yönetme anlamına gelen bir kavramdır. Bir devletin, vatandaşları, o ülkenin sınırları içinde yaşayan yabancılar ve ülke üzerindeki yetkilerinin tümüne **egemenlik** denir. **Milli egemenlik** ise egemenliğin doğrudan doğruya millete ait olmasıdır. Ülkeyi yönetme gücünün halk tarafından kullanıldığı ülkelerde milli egemenlik vardır. Ülkemizde egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir. Anayasamızın 6. maddesinde bu durum açıkça belirtilmiştir.

MADDE 6. - Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir. Türk milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

Anayasada belirtilen şartlara sahip olan her vatandaş seçimlere katılabilir ve yönetim yetkisini halktan isteyebilir. Bir milletin bağımsız ve hür bir şekilde yaşamasına, başka bir devlete bağımlı olmadan özgürce karar verebilmesine **milli bağımsızlık** denir. Bu sayede milletimiz bağımsız ve hür bir şekilde yaşamını sürdürebilmektedir.

Milli egemenlik ve bağımsızlığımız çok zor şartlar altında kazanılmıştır. Bu nedenle milletimiz için vazgeçilmez değerler haline gelmiştir. Bağımsızlığımızın kanıtı olan sembollerimiz vardır. Bizler için bu sembollerin anlamı büyüktür. Bu semboller milletimizin ortak değerleri olarak kabul edilir.

Bayrağımız

Bayrak bir milletin bağımsız olduğunu gösteren önemli bir semboldür. Bağımsız olan her ülkenin kendine ait bir bayrağı bulunur. Türk bayrağı da bizim varlığımızın ve bağımsızlığımızın göstergesidir. Bayrağımız rengini bu vatan için şehit olan vatandaşlarımızın kanlarından almıştır. 1983 yılında çıkarılan Türk Bayrağı Kanunu ile bayrağımızın boyutları, şekli, nerelerde ve nasıl kullanılacağı belirtilmiştir.

Türk Bayrağı Kanunu

Madde 7 - Türk bayrağı; yırtık, sökük, yamalı, delik, kirli, soluk, buruşuk veya layık olduğu manevi değeri zedeleyecek herhangi bir şekilde kullanılamaz. Resmi yemin törenleri dışında her ne maksatla olursa olsun masalara, kürsülere örtü olarak serilemez. Oturulan veya ayakla basılan yerlere konulamaz. Bu yerlere ve benzeri eşyaya bayrağın şekli yapılamaz. Elbise veya üniforma şeklinde giyilemez.

Hiçbir siyasi parti, teşekkül, dernek, vakıf ve tüzükte belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları dışında kalan kurum ve kuruluşun amblem, flama, sembol ve benzerlerinin ön veya arka yüzünde esas veya fon teşkil edecek şekilde kullanılamaz.

Türk bayrağına sözle, yazı veya hareketle veya herhangi bir şekilde hakaret edilemez, saygısızlıkta bulunulamaz. Bayrak yırtılamaz, yakılamaz, yere atılamaz, gerekli özen gösterilmeden kullanılamaz.

Bu kanuna ve tüzüğe aykırı fiiller yetkililerce derhal önlenir ve gerekli soruşturma yapılır.

Milli bayramlarda milletimizin birlik ve beraberliğini, bağımsız olduğunu göstermek amacıyla kurum ve kuruluşları, okulumuzu ve evlerimizi bayrağımızla süsleriz. Milli takımlarımızı yaptıkları spor müsabakalarında bayrağımızla destekleriz. Milli takımlarımızın başarılarını hep beraber elimizde bayraklarla kutlarız. Bayrağımız bağımsızlığımızın, birlik ve beraberliğimizin simgesidir. Şehitlerimizin bize bıraktığı bu kutsal emanete gereken önemi ve değeri göstermenin gerekliliğini hiçbir zaman unutmamalıyız.

İstiklal Marşı

Her ülkenin kendine ait bir milli marşı vardır. İstiklal Marşı, bizim mim marşımızdır. İstiklal Marşı, milli egemenlik ve bağımsızlığımızın önemli simgelerinden biridir. Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği günlerde milli mücadele ruhumuzu yansıtacak, birlik ve beraberliğimizi artıracak bir marş yazılması düşünülür. Bu amaçla para ödüllü bir yarışma düzenlenir. Yarışmaya yurdun dört bir köşesinden marş olmaya uygun şiirler gelmeye başlar ancak Mehmet Akif Ersoy bu yarışmaya katılmaz. Mehmet Akif Ersoy'a neden yarışmaya katılmadığı sorulduğunda "Milli marş kesinlikle para ile yazılmaz." cevabını verir. Bunun üzerine yakın arkadaşları bu yarışmaya katılmasını, eğer kazanırsa yarışmadan kazanacağı ödülü başlamlamasını tavsiye eder. Mehmet Akif Ersoy sonunda yarışmaya katılmaya karar verir. Onun yazdığı şiir, 724 şiir arasından birinci seçilir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Tanrıöver de şiiri, Türkiye Büyük Millet Meclisinde okur. Şiir, mecliste büyük bir coşkuya ve heyecana neden olur. 12 Mart 1921 tarihinde İstiklal Marşı, milli marşımız olarak kabul edilir. Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı'nı Türk halkına armağan eder.

Milli marşımızı törenlerde, milli bayramlarda ve spor müsabakalarında okuruz. Uluslararası spor müsabakalarında sporcularımız dereceye girdiklerinde bayrağımız göndere çekilir ve İstiklal Marşımız okunur. Millet olarak bu tabloyu gördüğümüzde gurur duyarız.